

**Poslanica ministra za vzgojo in izobraževanje v odstopu, dr. Darja Felde,
ob svetovnem dnevu učiteljev**

Spoštovane učiteljice in učitelji, spoštovane vzgojiteljice in vzgojitelji, spoštovani vsi zaposleni v vzgoji in izobraževanju,

petega oktobra obeležujemo svetovni dan učiteljev – to pomeni, da se na globalni ravni strinjamo, kako plemenito in pomembno poslanstvo opravljate. Letošnji dan učiteljev poteka v duhu razmisleka o tem, kakšno vlogo imate vzgojitelji in učitelji pri vzgoji in izobraževanju mladih generacij, pri oblikovanju tega sistema in kako s tem sooblikujete prihodnost, kakršno si želimo oziroma jo potrebujemo.

Kako pomembno je biti usmerjen v prihodnost, se dobro zavedamo na ministrstvu, kjer ves čas snujemo najboljše rešitve, da bi se ustrezno odzvali ne le na sodobne izzive, pač pa tudi na izzive jutrišnjega dne. S kurikularno prenovo v Sloveniji poteka obsežna prenova učnih načrtov in katalogov znanj. Prenovili bomo preko 400 učnih načrtov in katalogov znanj, pri tem pa sodeluje več kot 900 strokovnjakov. Več kot polovica vas je iz vrst učiteljev in vzgojiteljev. Omeniti želim tudi vaše sodelovanje pri številnih razvojnih projektih in se vam zahvaliti za vaše ključne prispevke. Spomladi je bila ponovno izvedena mednarodna raziskava poučevanja in učenja TALIS, ki se je osredotočala na zbiranje podatkov o učnem okolju in delovnih pogojih učiteljev na šolah. To je edina raziskava, ki se osredotoča na učitelje, njihovo doživljanje delovnega mesta in njihove potrebe. Tokrat smo obseg raziskave razširili in poleg učiteljev zadnjega triletja osnovne šole in srednjih šol, vključili tudi učitelje prvih dveh triletij osnovne šole. To je raziskava, s katero poslušamo »glas učiteljev«, njeni rezultati bodo objavljeni prihodnje leto. Hvala vsem učiteljicam in učiteljem, ravnateljicam in ravnateljem, ki ste se odzvali povabilu, da bomo lahko s kakovostnimi podatki tudi v nadaljevanju usmerjali razvoj politik.

Kot vemo, vpis v pedagoške študijske programe upada, diplomanti pa ob zaključku študija delo pogosto iščejo zunaj vzgojno-izobraževalnega sistema kljub dejstvu, da učiteljski poklic sodi med poklice, v katere imajo ljudje še vedno največ zaupanja. To so dejstva in izzivi, s katerimi se ne sooča zgolj Slovenija, ampak večina držav po svetu.

Slišimo očitke, da dosednji ukrepi ne zadostujejo, pa vendar jih velja poudariti, saj je naša dolžnost, da ob načrtovanju dolgotrajnejših rešitev uveljavljamo tudi ukrepe, ki situacijo naslavlajo že danes. Pri tem imamo v mislih štipendiranje pedagoškega študija – letos tudi z višjimi mesečnimi štipendijami, izvajanje pripravniške sheme, večja vlaganja v sofinanciranje nadaljnega izobraževanja in usposabljanja za vzgojitelje in učitelje – letos s 100-odstotnim sofinanciranjem, uvajanje dodatnih možnosti za karierno napredovanje, lajšanje prehoda v zaposlitev za nedoločen čas za tiste, ki ne izpolnjujejo vseh pogojev. Načrtujemo tudi omogočanje plačanega dopolnilnega dela v višini 20 % za že zaposlene pri istem delodajalcu in širjenje nabora strokovnih delavcev, ki napredujejo v nazive.

Na Ministrstvu za vzgojo in izobraževanje bomo, tudi z vašim sodelovanjem, še naprej izvajali ukrepe in pripravljali rešitve, s katerimi ne bi bilo potrebno posegati v organizacijo in izvajanje vzgojno-izobraževalnega procesa na račun zmanjševanja kvalitete. Obenem se zavedamo, da brez izrednih naporov, ki jih učiteljice in učitelji skupaj z ravnateljicami in ravnatelji vlagate, ne bi uspelo, da vzgojno-izobraževalni proces povsod poteka nemoteno. Za to se vam globoko zahvaljujemo. V sodelovanju s socialnimi partnerji upamo, da nam bo na ministrstvu uspelo, da se bo ta hvaležnost poznala tudi pri izboljšanju vašega finančnega položaja.

Dobrobit otrok, učencev in dijakov je naše in vaše osrednje poslanstvo. Proces odraščanja v zrelo, samostojno in odgovorno osebnost je dolgo in naporno potovanje, polno odrekanja lastnemu ugodju, učenja samodiscipline in trdega dela. To je proces, ki je lahko uspešen samo, če v njem konstruktivno sodelujejo starši in skrbniki, vrtec, šola, širše okolje in vsi, ki v šolah skrbite za vzgojo in izobraževanje.

Vi ste tisti, ki v sodelovanju s starši in skrbniki spodbujate radovednost in kritično mišljenje ter navdihujete mlade generacije, da si upajo sanjati in posegajo po vrhunskih uspehih. S predanostjo vztrajate v tem edinstvenem poklicu in vzgajate ter izobražujete nove rodove.

Hvala, ker skrbite za našo prihodnost.

Dr. Darjo Felda

Ljubljana, oktober 2024